

REFERAT Kunst- og Kulturhistorisk Råd 2022-2025 d. 04-02-2025

Mødedato Tirsdag d. 04. februar 2025 kl. 09:00

Mødested Bornholms Kunstmuseum

Mødedeltagere Anette Eriksen, Anne Mette Hjortshøj, Anne Sofie Meldgaard, Esben
Ørberg, Jacob Bjerring-Hansen, Kirstine van Sabben, Lena
Mühlig, René Vilsholm, Tine Nygaard

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Årsopgørelse 2024 og bevillingsoversigt 2025.....	4
Ansøgning om tilskud til projekt " FISK - Nexø Maritime Historie".....	5
Ansøgning om tilskud til udstillingen "Shanes Verden møder de Underjordiske på Bornholm".....	6
Ansøgning om tilskud til bogudgivelse "Bornholms Fugle - Status 2020".....	7
Ansøgning om tilskud til udstilling om Enigma-maskinen.....	8
Ansøgning om tilskud til workshop om storytelling.....	9
Ansøgning om tilskud til fejring af Chin Nationaldag 2025.....	10
Ansøgning om tilskud til bogudgivelsen "En sangglad bornholmsk familie".....	12
Gensidig orientering og punkter til næste møde.....	13

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Fraværende

Anne Sofie Meldgaard og Kirstine van Sabben er fraværende.

Bemærkninger til dagsordenen

Lena Mühlig er inhabil under punkt 7. Ansøgning om tilskud til workshop om storytelling

Louise Krogsriis (rådssekretær) er inhabil under punkt 6. Ansøgning om tilskud til udstilling om Enigma-maskinen og punkt 7. Ansøgning om tilskud til workshop om storytelling.

Årsopgørelse 2024 og bevillingsoversigt 2025

Sagsfremstilling

Kunst- og Kulturhistorisk Råd har et samlet rådighedsbeløb på 296.000 kr. i 2025. Beløbet består af et budget på 283.000 kr. og et restbeløb på 13.000 kr., som ikke blev disponeret i 2024 og derfor overføres til 2025.

Administrationen forelægger afstemt bevillingsoversigten for 2024 for rådet. Af bevillingslisten fremgår en række bevillinger, som endnu ikke er udbetalt, og som derfor overføres til bevillingslisten for 2025. Årsopgørelsen for rådets bevillinger i 2024 er bilagt.

I de næstkommende dagsordenspunkter præsenteres ansøgninger til behandling af rådet om tilskud til kulturelle formål i 2025. Der er indkommet ansøgninger for i alt 175.000 kr. Jf. oversigt nedenfor, som også er bilagt.

Ansøger	Aktivitet	Ansøgt beløb
Nexø og Omegns Borgerforening	"Fisk - Nexø Maritime Historie"	20.000
Bornholms Center for Kunsthåndværk	"Shanes Verden møder De Underjordiske på Bornholm"	58.000
Dansk Ornitologisk Forening Bornholm	Bogudgivelsen "Bornholms Fugle - Status 2020"	50.000
Bornholms Forsvarsmuseum	Udstilling om Enigma-maskinen	15.000
Bornholms Middelaldercenter	Workshop om storytelling	12.000
Chin Community Bornholm	Chin Nationaldag 2025	10.000
Arne Ipsen	Bogudgivelsen "En sangglad bornholmsk familie"	10.000
I alt		175.000
Til rådighed		296.277
Ansøgt i alt		175.000
Difference		121.277

BESLUTNING KUNST- OG KULTURHISTORISK RÅD DEN 04-02-2025

Taget til efterretning.

Ansøgning om tilskud til projekt " FISK - Nexø Maritime Historie"

Sagsfremstilling

Nexø og Omegns Borgerforening ansøger om et tilskud på 20.000 kr. til projektet "Fisk - Nexø maritime historie"

Det fremgår af ansøgningen, at projektets formål er at formidle Nexøs maritime historie med fokus på fiskerne, deres familier og tilstødende erhverv, som har været fundamentet for Nexø. Siden nedgangen i fiskeriet i slut 1980'erne har Nexø undergået en transformation, og byen tiltrækker i dag kreative erhverv og kunstnere. De generationer, der levede af fiskeri, er nu ældre eller gået bort. Projektet er et forsøg på at holde liv i fiskeriets fortælling, og samtidig udgøre en formidling til de nye generationer, borgere og besøgende.

Ansøger oplyser, at projektet vil indsamle historier og portrætter de sidste tilbageværende fiskere og deres familier. Der vil blive opstillet formidlingsstationer i forbindelse med byfornyelsesprojekter på havnen, hvor forbipasserende kan opleve nutidige portrætter af tidligere fiskere understøttet af historisk arkivmateriale og lydfortællinger.

Ansøger fortæller, at formidlingen vil blive suppleret med en hjemmeside, der indeholder portrætter, ekstra billeder, lydfortællinger og yderligere materiale om byens historie. Dette materiale vil være tilgængeligt via QR-koder på formidlingsstationerne.

Ifølge ansøger er håbet, at projektet kan gøre Nexø havn til et nyt socialt og kulturelt mødested, hvor fiskeriet og den maritime historie stadig er en del af rammerne.

Ansøger fortæller, at udstillingen er tænkt som permanent og forventes lanceret i sensommeren 2025. Projektet gennemføres i samarbejde med fotograf Martin Thaulow og antropolog Lars Rømer.

Det samlede budget er på 474.000 kr. og består primært af udgifter til research, produktion af udstilling og hjemmeside. Projektet søges finansieres ved hjælp af en egenfinansiering på 25.000 kr. bestående af indtægter fra guidede ture samt fondsmidler.

Ansøger fortæller, at der er modtaget tilsagn om tilskud på i alt 404.000 kr. fra hhv. Øernes Kunstfond og den nationale FLAG-pulje, der støtter initiativer i særlig udpegede fiskeriområder. Der søges yderligere tilskud fra Østersøens Fiskeriforening og Kunst- og Kulturhistorisk Råd.

BESLUTNING KUNST- OG KULTURHISTORISK RÅD DEN 04-02-2025

Rådet bevilger et tilskud på 20.000 kr.

Ansøgning om tilskud til udstillingen "Shanes Verden møder de Underjordiske på Bornholm"

Sagsfremstilling

Bornholms Center for Kunsthåndværk – Grønbechs Gård ansøger om et tilskud på 58.000 kr. til formidlingen af udstillingen ” Shanes Verden møde De Underjordiske på Bornholm”.

Det fremgår af ansøgningen, at udstillingen vil blive præsenteret fra 4. juli 2025 – 1. juli 2026. Den skal bidrage til, at centrets udstillingsprogram i højere grad også appellerer til børn og unge. Udstillingen har således til formål at skabe en mødeplads for tre generationer børn, voksne og bedsteforældre.

Ansøger oplyser, at udstillingen tager udgangspunkt i de bornholmske mytologier omkring De Underjordiske. Den vil præsentere 12-15 tekstilskulpturer af kunstneren Shane Brox. Skulpturerne er inspireret af menneskets indre natur og lokale myter om andre former for liv og organismer. For at skabe en følelse af at træde ind i en anden dimension, skabes der desuden et musikalsk værk af plantemusik, der fungerer som lydspor i udstillingen.

Ifølge ansøger åbner Brox's kunstneriske fortolkning af de bornholmske mytologier en dialog på tværs af generationer, og der bygges bro til lokalhistorien. Udstillingen sætter bl.a. fokus på fantasien og kunstens evne til at forbinde mennesker, og hvordan mytologierne symboliserer menneskets urforbindelse til naturen.

Ansøger fortæller, at der i udstillingsperioden vil blive afholdt ugentlige, gratis omvisninger i udstillingen, workshops for børn og unge, Artist Talks samt fortæller-cirkler ved antropolog og ph.d. i folkesagn Lars Rømer. Disse formidlingstiltag skal skabe et knudepunkt mellem de moderne fortolkninger og folketraditionen på Bornholm.

Det samlede budget for udstillingen er på 344.000 kr. og består primært af udgifter til kunstnerhonorar, udstillingsopsætning, formidling og markedsføring. Der budgetteres med en egenfinansiering på 20.000 kr. Ansøger har efterfølgende oplyst, at der dertil forventes en indtægt på i alt 11.000 kr. fra betaling for voksnes deltagelse i Artist Talks m.v. Det resulterer i et finansieringsbehov på 313.000 kr.

Ansøger oplyser, at der er søgt et tilskud på 175.000 kr. fra Statens Kunstfond. Der afventes fortsat svar på udsendt ansøgning.

BESLUTNING KUNST- OG KULTURHISTORISK RÅD DEN 04-02-2025

Rådet bevilger et tilskud på 10.000 kr. til formidling for børn og familier.

Ansøgning om tilskud til bogudgivelse "Bornholms Fugle - Status 2020"

Sagsfremstilling

Dansk Ornitologisk Forening Bornholm ansøger om et tilskud på 50.000 kr. til udgivelsen af bogen "Bornholms Fugle – Status 2020".

Det fremgår af ansøgningen, at bogen formidler en opdateret viden om fuglelivet på Bornholm indtil 2020. Teksten er baseret på utallige fuglefolks iagttagelser gennem de seneste 50 år, dvs. siden dens forgænger "Bornholms Fugle" udkom i 1973. Bearbejdningen af alle disse iagttagelser leverer på den måde et historisk vidnesbyrd om de store forandringer, der er sket i Bornholms natur og i fuglelivet i denne periode.

Ansøger tilføjer, at en lignende publikation først kan udgives igen om 40-50 år.

Ansøger fortæller, at bogen beskriver ca. 350 fuglearter, der i tidens løb er blevet observeret på Bornholm. Hver artsbeskrivelse vil så vidt muligt fremlægge oplysninger og statistikker, der kan give svar på "hvor, hvornår og hvor mange". Beskrivelserne suppleres af fotos af lokale fuglefotografer og 10 originale akvareller af Ben Woodhams. Bogen vil være på ca. 500 sider.

Ifølge ansøger henvender bogen sig til lokale og tilrejsende fugleinteresserede, men også til læsere med en bred naturinteresse. Endelig vil publikationen også have et kapitel om de vigtigste bornholmske fuglelokaliteter, som kan vejlede og inspirere flere til at gå på opdagelse i det lokale fugleliv.

Ansøger fortæller, at bogen vil bidrage til markeringen af foreningens 50-års jubilæum i 2026.

Det samlede budget er på 199.000 kr. og består primært af udgifter til tryk og layout. Udgifterne forventes finansieret ved hjælp af en egenfinansiering på 20.000 kr. og fondsmidler. Det resulterer i et finansieringsbehov på knap 180.000 kr.

Ansøger oplyser, at der er søgt økonomisk støtte fra flere fonde. Der er på ansøgningstidspunktet modtaget tilsagn om et tilskud på 20.000 kr. fra Sparekassen Bornholms Fond.

BESLUTNING KUNST- OG KULTURHISTORISK RÅD DEN 04-02-2025

Rådet bevilger et tilskud på 50.000 kr.

Ansøgning om tilskud til udstilling om Enigma-maskinen

Sagsfremstilling

Bornholms Forsvarsmuseum ansøger om et tilskud på 15.000 kr. til en ny udstilling om museets Enigma-maskine.

Det fremgår af ansøgningen, at Enigma-maskinen er en af museets mest ikoniske og værdifulde genstande, men dens nuværende præsentation lever ikke op dens historiske betydning og bliver ofte overset af gæsterne. Ansøger fortæller, at krypteringsmaskinen er fra 1937 og blev fundet i en grøft nær Pedersker efter krigen.

Ansøger oplyser, at frivillige fra støtteforeningen Bornholms Forsvarsmuseum har udviklet et forslag til en ny udstilling, der præsenteres med tekster på dansk, engelsk og tysk. Forslaget omfatter en ny udstillingsmontre, der giver besøgende en bedre mulighed for at studere maskinen på nært hold. Gennem forbedret skiltning skal udstillingen formidle maskinens rolle og knytte den til de dramatiske begivenheder på Bornholm i maj 1945, hvor de tyske tropper nægtede at overgive sig, selvom resten af Danmark var blevet befriet.

Ansøger fortæller, at Enigma-udstillingen skal bidrage til en vigtig opgradering af udstillingen om besættelsestiden og indgår som led i en større modernisering af museets udstillinger, som har været i gang siden 2020. Ifølge ansøger vil formidling og udstillingskvalitet både bevare og styrke den lokale kulturarv og gøre museet til et endnu mere attraktiv tilbud for besøgende.

Det samlede budget er på det ansøgte beløb og består af udgifter til montre og skilte.

Det fremgår af ansøgningen, at der ikke er søgt økonomiske støtte fra anden side.

BESLUTNING KUNST- OG KULTURHISTORISK RÅD DEN 04-02-2025

Rådet bevilger et tilskud på 15.000 kr.

Louise Krogsriis (rådssekretær) var ikke tilstede under behandlingen af punktet på grund af inhabilitet.

Ansøgning om tilskud til workshop om storytelling

Sagsfremstilling

Bornholms Middelaldercenter (BMC) ansøger om et tilskud på 12.000 kr. til at afholde en workshop om storytelling for øens formidlere.

Det fremgår af ansøgningen, at workshoppen sætter fokus på storytelling i formidling – Fortælling som pædagogisk værktøj i fagundervisningen. Workshoppen indeholder 4 timers undervisning til max 25 personer og afholdes sidst i april som startskud på sæson 2025. Ifølge ansøger varetages workshoppen af Steiner Steinmetz, som har 20 års erfaring med firmaet Steiner Storytelling, som storyteller og ekspert i mundtlig formidling.

Ansøger fortæller, at Bornholms Middelaldercenter ønsker at tilbyde workshoppen til sin kreds af frivillige, som ofte har formidlingsopgaver i løbet af sæsonen. Derfor reserveres ca. 15 pladser på workshoppen til BMC, og ca. 10 pladser til øvrige bornholmske institutioner efter først-til-mølle. Der inviteres bredt efter listen over institutioner med Skoletjeneste, samlet af Skoletjenesten Bornholm. Dog ønsker BMC at prioritere deltagere fra nogle af de mindre aktører som iVandet, Forsvarsmuseet, Oluf Høst Museet etc. som ikke selv har ressourcer til at afholde en workshop.

Ansøger oplyser, at workshoppen har til formål, at flere af de ansatte og frivillige på de bornholmske kunst- og kulturinstitutioner får trænet storytelling, og dermed kan skabe stærkere forbindelser med deres publikum og efterlade et varigt indtryk.

Det fremsendte budget viser en samlet forventet udgift på 16.056 kr., som primært består af udgifter til honorar, administration og forplejning. Der budgetteres med en egenfinansiering på 2.500 kr. og en indtægt på 1.250 kr. i deltagerbetaling (svarende til 50 kr. x 25 personer).

Det fremgår af ansøgningen, at der ikke er søgt om økonomisk støtte fra anden side.

BESLUTNING KUNST- OG KULTURHISTORISK RÅD DEN 04-02-2025

Rådet bevilger et tilskud på 7.300 kr. til honorar.

Lena Mühligh deltog ikke i behandlingen af punktet på grund af inhabilitet. Louise Krogsriis (rådssekretær) var ikke tilstede under behandlingen af punktet på grund af inhabilitet.

Ansøgning om tilskud til fejring af Chin Nationaldag 2025

Sagsfremstilling

Foreningen Chin Community Bornholm v. Lik Lian Thang Hlawng Ching ansøger om et tilskud på 10.000 kr. til fejringen af Chin Nationaldag den 20. februar 2025.

Chin Nationaldag er en mærkedag for Chin-folket, som kommer fra Chin-staten i Myanmar.

Det fremgår af ansøgningen, at nationaldagen markerer en historisk begivenhed, hvor Chin-folket afskaffede slaveriet og det traditionelle høvdingestyre. Fejringen er en anledning til at reflektere over chinkulturen og kampen for lighed og frihed. For at sikre, at de unge generationer forstår og værdsætter denne betydningsfulde historie, vil foreningen gerne skabe et større arrangement, der kombinerer undervisning og kulturelle aktiviteter.

Ansøger oplyser, at programmet for fejringen vil indeholde:

- 1) Historiske oplæg og workshops om kampen for afskaffelse af slaveriet
- 2) Kulturelle aktiviteter så som traditionel dans, musik og madlavning for at give de unge en dybere forståelse af Chin-kulturen
- 3) Diskussioner om, hvordan foreningen kan bevare og videreføre Chin-kulturen og traditioner

Ansøger fortæller, at markeringen af nationaldagen har til formål at fremme kendskabet til Chin-folkets historie og kultur blandt unge på Bornholm og styrke fællesskabet i det burmesiske samfund. Arrangementer henvender sig primært til unge Chin og burmesere på Bornholm, men foreningen vil også invitere bredt ud til alle interesserede uanset baggrund.

Ifølge ansøger forventer foreningen et deltagerantal på 150 personer.

Det samlede budget er på 20.000 kr. og består primært af udgifter til forplejning og udstyr. Der budgetteres med en egenfinansiering på 10.000 kr., hvilket resulterer i et finansieringsbehov på det ansøgte beløb.

Det fremgår af ansøgningen, at foreningen ikke har søgt yderligere økonomisk støtte fra anden siden.

Administrationen oplyser, at Chin Community Bornholm er godkendt som folkeoplysende forening. Foreningen har bl.a. til formål at skabe aktiviteter for Chinfolk på Bornholm, styrke sammenholdet mellem Chin-folket og introducere bornholmere i chinkulturen.

BESLUTNING KUNST- OG KULTURHISTORISK RÅD DEN 04-02-2025

Rådet bevilger et tilskud på 10.000 kr.

Ansøgning om tilskud til bogudgivelsen "En sangglad bornholmsk familie"

Sagsfremstilling

Forfatter Arne Ipsen ansøger om et tilskud på 10.000 kr. til udgivelsen af bogen "En sangglad bornholmsk familie. Personlige minder fra 1950-60'erne."

Den fremgår af ansøgningen, at bogen handler om en bornholmsk arbejderfamilie i Hasle. Bogen er baseret på barndomserindringerne af Anni Vesth og Jørgen Madsen. De fortæller om hverdag og fest efter 2. verdenskrig samt familiens engagement inden for sang og folkeviser.

Ansøger fortæller, at bogen sætter fokus på betydningen af familiesammenhold og generationsmøder. Bogen udgives af Forlaget Mellemgaard.

Det samlede budget er på 60.000 kr. og består af udgifter til produktion af 350 eksemplarer. Der budgetteres med en salgsindtægt på 24.500 kr. svarende til salg af 300 eksemplarer. Det resulterer i et finansieringsbehov på 35.500 kr.

Ansøger oplyser, at der ikke er søgt om yderligere økonomisk støtte fra anden side.

BESLUTNING KUNST- OG KULTURHISTORISK RÅD DEN 04-02-2025

Afslag på grund af en almen prioritering.

Gensidig orientering og punkter til næste møde

Sagsfremstilling

Medlemmerne orienterer om sager og aktiviteter relevante for rådets arbejde.

Her kan rådet også stille forslag til punkter, som ønskes behandlet på næste rådsmøde.

BESLUTNING KUNST- OG KULTURHISTORISK RÅD DEN 04-02-2025

Der optages et punkt på næste møde om, hvorvidt rådet kan bidrage til en undersøgelse af kulturens betydning for det bornholmske samfund.